

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.451/2025/8-I.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Dr. Hüttl Tivadar ügyvéd

ügyvéd címe

Az alperes:

Belügyminisztérium

1014 Budapest, Szentháromság tér 6.

Az alperes képviselője:

Buczko Ügyvédi Iroda

ügyvéd1 címe

A per tárgya:

közérdekű adat kiadása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

69.P.21.252/2025/7.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatja és a keresetet teljesen elutasítja. Mellőzi az alperest perköltség megfizetésére kötelező rendelkezést.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 168.910 (százhatvannyolcezer-kilencszáztíz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] egyéb érdekelt1, az alperes parlamenti államtitkára 2024. október 7-én képviselői kérdésre a következő szóbeli választ adta a sürgősségi fogamzásgátló tabletták vénykötelességéről: „Ilyen kérdéseket, hogy mely készítmények tartoznak a vényköteles készítmények közé, és mely készítmények azok, amelyek nem vénykötelesek, nem parlamenti szavazásokkor, nem politikusi vitákban kell eldönteni, mert erre megvannak Magyarországon a hivatott szervek. Itt is megvan az a tudományos szerv, szakmai tagozat, amely ezzel

kapcsolatban a véleményét elmondta, és ami a szakmai tagozatnak lett a véleménye, az a mostani gyakorlat is. Hiszen azt mondják, hogy vannak olyan szerekek, vannak olyan készítmények, amelyek alkalmazása során, a magas hormontartalom miatt, a különböző kockázatok miatt ők orvosként, szakértőként, napi kórházi gyakorlattal rendelkező emberként úgy gondolják, hogy szükség van orvosi kontrollra, szükség van arra, hogy orvosok alkalmazzanak bizonyos szereket, és nem javasolják azt, hogy ezt vény nélkül bárki is alkalmazza. Nem hiszem, hogy abba a gyakorlatba kellene átmennünk, hogy politikusok ezeknek az orvosoknak a véleményét politikai vitákban felülírják, és itt a Parlamentben döntsünk helyettük. Ők így döntöttek. A kormány ezt a szakmai álláspontot elfogadta, hiszen ezért van a szakmai tagozat, hogy ilyen véleményeket megalkosson. Éppen ezért nem is tervezi a kormány a jelenlegi szabályozás módosítását. Erről továbbra is orvosok vitatkozzanak és ne politikusok!”

[2] A hivatkozott szakmai tagozat az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szülészeti és Nőgyógyászati Tagozat, amelynek honlapján a témára vonatkozó állásfoglalás, vélemény nem érhető el.

[3] A felperes 2024. november 11-én közérdekű adatigényléssel fordult az alpereshez és kérte, hogy az alperes adja ki a sürgősségi fogamzásgátló tabletták vénykötelességével kapcsolatban az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szülészeti és Nőgyógyászati Tagozata által megfogalmazott állásfoglalást, véleményt, amelyre egyéb érdekelt államtitkár hivatkozott.

[4] Az alperes 2024. november 27-i levelében a válaszára nyitva álló határidőt 15 nappal meghosszabbította, majd 2024. december 13-án közölte: „Tájékoztatam, hogy a törzskönyvezett készítmények receptkötelessége, az illetékes törzskönyvező hatóság hatáskörébe tartozik. A sürgősségi fogamzásgátlók használata rendkívül sok kockázatot rejt magában. A szövődmények elkerülése érdekében, az orvos azok felírása és alkalmazása előtt kivizsgálja, hogy azok a nők, akik az adott készítményt alkalmazni szeretnék, milyen más gyógyszereket szednek, illetve mikor használtak utoljára sürgősségi fogamzásgátlást. Erre csak úgy van lehetőség, ha orvos írja fel a sürgősségi fogamzásgátlót, aki ellenőrzi a beteg korábbi státuszát, egészségügyi állapotát. Az adott készítményt felíró orvos, kockázat esetén nőgyógyászhoz irányítja a páciens. Továbbra is a biztonságos alkalmazást tartjuk szakmailag iránymutatónak”.

[5] A felperes 2025. január 20-án fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: NAIH) és az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.) 52. §-a szerinti eljárás lefolytatását kérte.

[6] A NAIH a vizsgálatot 2025. március 24-én az Info tv. 53. § (5) bekezdés b) pontja alapján megszüntette. Határozatában utalt az alperes arra vonatkozó nyilatkozatára, hogy a felperest tájékoztatta a törzskönyvezett készítmények receptkötelességéről, annak okairól, illetve arról is, hogy azok az illetékes törzskönyvező hatóság hatáskörébe tartoznak, valamint kifejtette, hogy továbbra is a készítmények biztonságos alkalmazását tartja szakmailag iránymutatónak. Az egészségügyi szakmai kollégium működéséről szóló 26/2020. (VIII. 4.) EMMI rendeletre (a továbbiakban: EMMI rendelet) hivatkozással közölte, hogy az Egészségügyi Szakmai Kollégium a belügyminiszter tanácsadó szerveként működik.

[7] Az alperes előadta, hogy a közérdekű adatigényléssel érintett adat tekintetében egy belső használatú elektronikus levél készült, melynek tartalmát válaszelevelében már ismertette a felperessel.

[8] A NAIH határozata tartalmazta az alperesnek az Alkotmánybíróság 34/1994. (VI. 24.) AB határozata alapján a belső használatra szánt munkaanyagok, emlékeztetők, tervezetek, vázlatok, javaslatok, a szervezeten belül váltott levelek, általában a döntés-

előkészítés körében alkotott iratok nyilvánosságára vonatkozó jogértelmezését. A hatóság döntésében kiemelte, hogy az ún. aktanyilvánosság általában nem a munkadokumentumokra, csak a végeredményre vonatkozik. Az alperes nyilatkozata alapján elfogadhatónak tartotta, hogy a közérdekű adatigénylésre adott válaszban az alperes a munkadokumentum tartalmát ismertette a bejelentővel.

[9] A felperes 2025. április 23-án előterjesztett keresetével kérte az alperes kötelezését arra, hogy elektronikus úton, a e-mail cím1 és a e-mail cím2 e-mail címekre adja ki a sürgősségi fogamzásgátló tabletták vénykötelességével kapcsolatos, az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szülészet és Nőgyógyászat Tagozat által megfogalmazott, belső használatra készült elektronikus levelét.

[10] Keresetét Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (2) bekezdésére, az Info tv. 3. § 5., 10. pontjára, 26. § (1) bekezdésére, 27. § (6) bekezdésére, 28. § (1) bekezdésére, 30. § (5) bekezdésére, 31. § (2) bekezdésére alapította. Perköltségét felszámította.

[11] Előadta, hogy keresete azért tért el a pert megelőző kérelmétől, mert csak a NAIH határozatából tűnt ki, hogy az alperes egy e-mail révén rendelkezésre álló állásfoglalást, mint adatot kezel. Ezért a korábbi kérelmével azonos tárgyban, de szűkebb tartalommal terjesztett elő keresetet. Az adatot az alperes mint közfeladatot ellátó szerv kezeli; az e-mail a már közölteken túl más érdemi információt is tartalmaz, hiszen a NAIH határozatában döntés-előkészítő jellegre hivatkozott. A döntési mechanizmus az államtitkár és a NAIH határozatából kikövetkeztethetően befejeződött. Az ítélkezési gyakorlat alapján az adatkezelő általánosságban nem hivatkozhat az adat döntés-előkészítő jellegére; minden esetben indokolt a szükségesség-arányosság teszt elvégzése (BDT2020. 4225. számon közzétett döntés). A levél feladója és címzettje pedig közérdekből nyilvános adat.

[12] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Álláspontja szerint a felperest tájékoztatta a törzskönyvezett készítmények receptkötelességéről, ennek okairól és arról, hogy az EMMI rendelet 7. §-a alapján a törzskönyvező hatóság hatáskörébe tartozik a készítményekkel kapcsolatos döntéshozatal.

[13] A felperes előzetes kérelmében felsorolt vélemény, állásfoglalás, irányelv, közlemény, jegyzőkönyv nem készült. Kizárólag egy olyan elektronikus levél áll rendelkezésre, melynek tartalmát a közérdekű adatigénylésre adott válaszában ismertette.

[14] Megalapozatlannak találta a döntéshozatal lezárultára vonatkozó érvelést. Az Info tv. 27. § (5), (6) bekezdésére, az Alkotmánybíróság 34/1994. (VI. 24.) AB határozatában foglalt jogértelmezésre hivatkozott, mely szerint a belső használatra szánt munkaanyagok, emlékeztetők, a szervezeten belül váltott levelek a döntés-előkészítés körében keletkezett iratanyagnak minősülnek. Az Alkotmánybíróság állásfoglalása szerint a köztisztviselőket hátráltatja az ilyenfajta közlések, e-mailek, belső anyagok nyilvánosságra hozatala a pártatlan döntéshozatalban. Ha az adat a jövőbeli döntés megalapozását ugyan már nem szolgálja, de megismerése a szerv működésének befolyás mentességét, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a szabad kifejtését veszélyezteti, akkor az Info tv. 27. § (6) bekezdése értelmében meg kell tagadni annak kiadását.

[15] Álláspontja szerint köztudomású tény, hogy a belső levelezés nyilvánosság elé tárása gúny tárgyává teheti a közfeladatot ellátó szerv dolgozóit. Hivatkozott az adatelv-iratelv elhatárolására, és állította, hogy az e-mailben foglalt adattartalmat a felperes számára megismerhetővé tette. Ismertette, hogy a sürgősségi fogamzásgátló készítmények vénykötelességével kapcsolatban nem az alperes, hanem a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ hozott 10 éven túli döntést.

[16] Érveinek alátámasztásaként az Alkotmánybíróság jogértelmezésére [21/2013. (VII. 19.) AB határozat, 3133/2018. (IV. 19.) AB határozat, 3069/2019. (IV. 10.) AB határozat] és az ítélkezési gyakorlatra (a Kúria Pfv.20865/2021/4. számú határozata) hivatkozott.

[17] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szülészeti és Nőgyógyászat Tagozat által a sürgősségi fogamzásgátló tabletták vénykötelességével kapcsolatos állásfoglalását tartalmazó, az alperes részére megküldött e-mail küldési időpontját, szövegtörzsét, valamint a feladó nevét és titulusát.

[18] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezése szerint az alperes köteles a felperesnek megfizetni 15 napon belül 163.800 forint + 27% áfa, azaz 208.026 forint perköltséget. Megállapította az eljárás illetékmentességét.

[19] Az elsőfokú bíróság elsőként abban foglalt állást, hogy a felperes határidőben, az Info tv. 31. § (1), (3) bekezdéseiben írtaknak megfelelően, a NAIH Info tv. 53. § (5) bekezdés b) pontja szerinti rendelkezése keltétől számított 30 napon belül indította meg a pert. Az alperes írásbeli ellenkérelmét az Info tv. 31/A. § (3) bekezdésben írt határidőben előterjesztettnek tekintette.

[20] A felek vitatásának hiányában tényként állapította meg, hogy a keresettel érintett adatok az Info tv. 3. § 5. pontja szerinti közérdekű adatok, melyek az alperes kezelésében állnak.

[21] Jelentőséget tulajdonított a felek arra vonatkozó egybehangzó nyilatkozatának, hogy az alperesnél nem folyik döntés-előkészítés a sürgősségi fogamzásgátló készítmények tekintetében. Az alperes előadta, hogy a Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ hozott 10 éven belüli döntést a sürgősségi fogamzásgátló készítmények vénykötelességével kapcsolatban; erre utal az államtitkár azon kijelentése, miszerint a Kormány nem is tervezi a Szakmai Kollégiumra tartozó döntés felülvizsgálatát. A döntés már megszületett, a sürgősségi fogamzásgátló készítmények vénykötelesek, további tárgybeli döntés tervben sincs. Az államtitkár nyilvános felszólalása nem döntés, így az azt megelőzően rendelkezésre álló információ nem döntés-előkészítés – ez a perben fel sem merült.

[22] A döntés-előkészítés hiányából fakadóan az Alkotmánybíróság 34/1994. (VI. 24.) AB határozatának, 3133/2018. (IV. 19.) AB határozatának és 3069/2019. (IV. 10.) AB határozatának sem tulajdonított jelentőséget. E határozatokban az Alkotmánybíróság azt a követelményt fogalmazta meg, hogy a köztisztviselők a döntések előkészítése során „szabadon, informálisan, a nyilvánosság nyomásától mentesen” járhassanak el. A jelen ügyben azonban nincs szó az alperes részéről lezárult vagy folyamatban lévő döntéshozatalról. Ezért az ítélkezési gyakorlatban megjelenő szükségesség – arányosság teszt elvégzése sem indokolt (BDT2020. 4225. számon közzétett döntés).

[23] Mindezek alapján az Info tv. 27. § (5) bekezdésének alkalmazására nem látott lehetőséget; ítéletét az Info tv. 27. § (6) bekezdés második fordulatára alapította.

[24] A NAIH határozata és az alperes által a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 163. § (3) bekezdése szerint csatolt és zártan kezelt e-mail, mint bizonyítékok értékelése során azt a következtetést vonta le, hogy a felperes által kért dokumentum megjelölt szövegrészeinek kiadása nem veszélyeztetheti az alperes törvényes működését, mert maga az alperes volt az, amely e munkadokumentum tartalmával kapcsolatban, azt részben ismertette korábban tájékoztatást adott a felperesnek. Az alperes csak részben tagadta meg a teljesítést; az e-mail tartalmáról a szó szerinti ismertetést mellőzve nyújtott tájékoztatást. Ez az eljárás nem egyenértékű a felperes kérelmének teljesítésével.

[25] Az adatelv-iratelv elhatárolására alapított védekezést csak részben találta alaposnak. Értelmezése szerint ez az elv – az Info tv. 30. § (1) bekezdésére is figyelemmel – csak azt mondja ki, hogy közérdekű adatigénylés során nem szükségszerűen magát az iratot kell kiadni, elegendő annak tartalmáról részletes tájékoztatást nyújtani. Az elsőfokú bíróság az alperes tájékoztatását a vonatkozó e-maillal összevetve vizsgálta, hogy a két dokumentum tartalmilag azonos-e; az alperes az adatelvet érvényre juttatva teljesített-e.

[26] Megállapította, hogy az alperes 2024. december 13-i tájékoztatása csak részben mutat tartalmi átfedést a perben csatolt e-mail szövegtörzsével; az adatigénylés teljesítésének a szövegtörzs, azaz az érdemi tartalom szó szerinti közlése felel meg. Mindemellett az e-mail olyan további információkat tartalmaz – a feladó neve, titulusa, a feladás időpontja –, amelyek közérdekből nyilvános adatnak minősülnek és amelyekről az alperes nem nyújtott tájékoztatást a 2024. december 13-án kelt dokumentumában.

[27] Az elsőfokú bíróság következtetése szerint a befolyásmentes döntéshozatal érdekében az alperes nem köteles kiadni az e-mail előzményeként keletkezett adatot, a feladói e-mail címet és egyéb adatokat, mint a tárgy; továbbá a címzett neve; titulusa; illetve a címzettek és mindazon személyek e-mail címe, akiknek az e-mailt megküldte.

[28] Indokolása szerint ezek nem közérdekű adatok; ha közérdekből nyilvános adatok is lehetnek, azok ismerete kihathat az alperes befolyásmentes működésére. Ezért e részében a keresetet elutasította.

[29] Az elsőfokú bíróság értelmezése szerint az ítéleti döntéssel nem a közfeladatot ellátó szervek teljes belső levelezése, egyes e-mailek egésze válik nyilvánossá; az adatelv-iratelv elhatárolása érvényesül. Ezért nem tulajdonított jelentőséget annak az érvelésnek, mely szerint köztudomású tény, hogy a belső levelezés kiadása gúny tárgyává tenné az alperes dolgozóit. Erre a zártan kezelt e-mail tartalmából közvetve sem lehet következtetni.

[30] A perköltség tárgyában a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján határozott, tekintettel a felperes 70% mértékű pernyertességére. A felperes perköltségének mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. § (1) bekezdés a) pontja, míg az alperesét az Ükr. 3. § (2) bekezdése alapján határozta meg és az összegeket egymásba beszámította. Az eljárás illetékmentességét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja szerint állapította meg.

[31] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1), (3) bekezdésében jelölte meg. Első- és másodfokú perköltségét felszámította.

[32] Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan és az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő; az Info tv. 27. § (5), (6) bekezdésének és a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmét állította.

[33] Az elsőfokú bíróságnak a belső levelezés kiadásával összefüggésben megfogalmazott következtetését (Indokolás [18] bekezdés) tévesnek találta; az alperes törvényes működési rendjét nem az veszélyezteti, ha a munkadokumentum tartalma a saját döntése alapján nyilvánosságra kerül, hanem az, ha a saját akarata ellenére az bárki számára megismerhetővé válik.

[34] Köztudomású tényként hivatkozott arra, hogy a közfeladatot ellátó szervek feladat- és hatáskörében eljáró dolgozói nem merik álláspontjukat teljesen szabadon kifejteni, ha arra számíthatnak, hogy bárki, bármely belső levelük tartalmát, vagy közbülső álláspontjukat akaratukon kívül megismerheti, és nyilvánosságra hozhatja. Ebben az esetben

ugyanis alappal számíthatnak arra, hogy egy félreérthető belső kommunikációjuk miatt őket kritika, vagy támadás éri, sőt akár a gúny tárgyává is teszik őket. E körben nem annak van jelentősége, hogy az adott munkadokumentum tartalma alapján ténylegesen, megalapozottan lehet-e gúnyolódni (ellentétben az elsőfokú ítélet indokolásának [21] bekezdésében foglaltakkal).

[35] Ezt az érvelést az elsőfokú bíróság megalapozott indok nélkül mellőzte; ha egyedi bírói döntésekkel az egyes e-mailek egésze válik nyilvánossá, az eljáró dolgozók bizalomvesztése akkor is bekövetkezik.

[36] A fellebbező álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen végezte el az ún. adatelv-iratelv elhatárolást is (elsőfokú ítélet indokolás [19] bekezdés). Iratellenes az a megállapítása, hogy az alperes 2024. december 13-i tájékoztatása csak részben mutat tartalmi átfedést a csatolt e-mail szövegtörzsével, egyben megalapozatlan az az állítás, hogy az adatigénylés teljesítésének csak az érdemi tartalom szó szerinti közlése feleltethető meg. A két irat tartalma megfelel egymásnak; az adatelv-iratelv lényegével ellentétes lenne az érdemi tartalom szó szerinti közlésének szükségessége. Az elsőfokú ítélet indokolása e körben önellentmondást tartalmaz (elsőfokú ítélet indokolás [19] bekezdés).

[37] Téves az alperes által felhívott alkotmánybírósági gyakorlat mellőzése is (elsőfokú ítélet indokolás [16] bekezdés); a jogvita elbírálása során irányadó a 34/1994. (VI. 24.) AB határozat azon megállapítása, hogy az „Európai Tanács Tagállamaiban az aktanyilvánosság általában nem vonatkozik az ún. munka-dokumentumokra”. A döntés értelmében a köztisztviselői munka színvonalának és hatékonyságának garanciális intézménye a döntés-előkészítés szabad, a nyilvánosság nyomásától mentes lefolytatása.

[38] A fellebbező értelmezése szerint e határozatból az is következik, hogy ha egy belső használatra szánt munkaanyag, vagy belső levelezés már nem minősülne döntés-előkészítő jellegűnek, vagy a döntés már megszületett volna, úgy annak kiadása az Info tv. 27. § (6) bekezdésében körülírt megtagadási körbe tartozik. Az Alkotmánybíróság maga teremtette meg a kapcsolatot a belső használatra szánt munkaanyagok, emlékeztetők, tervezetek, vázlatok, javaslatok, a szervezeten belül váltott levelek és az Info tv. 27. § (6) bekezdése szerinti megtagadási ok között. A NAIH döntése ennek megfeleltethető jogértelmezésen alapul.

[39] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és az alperes perkoltségben marasztalására irányult.

[40] A közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatok kiadásáért indult perek eljárásjogi sajátossága, a csatolt okirat Pp. 163. § (3) bekezdése alapján elrendelt zárt kezelése miatt nem tudott érdemi érveket előadni arra vonatkozóan, hogy mi a szövegtörzsnek az alperes tájékoztatásán túlmutató tartalma. Az elsőfokú ítélet indokolása alapján azonban állította, hogy az alperes tájékoztatása csak részben mutat tartalmi átfedést a zártan csatolt e-mail szövegtörzsével. Az ítélet értelmében a szövegtörzs, azaz az érdemi tartalom szó szerinti közlése felel meg az adatigénylés teljesítésének.

[41] Az EMMI rendelet 1. § (3) bekezdése, 2. § (1), (2), (5) bekezdése, 5. § (1) bekezdése, 6. § (5) bekezdése alapján bemutatta a szakmai kollégiumok jogi státuszát.

[42] Egyetértett az elsőfokú bíróság megállapításával; a kiadni kért adatokkal érintett döntés már megszületett, további döntés nincs tervben. Az államtitkár nyilvános felszólalása nem minősül döntésnek, így az azt megelőzően rendelkezésre álló információ sem tekinthető döntés-előkészítésnek.

[43] A felperes álláspontja szerint a joggyakorlat már meghaladta az Alkotmánybíróság 34/1994. (VI. 24.) AB határozatában foglalt azon jogértelmezést, hogy a közbenső munkadokumentumok ne lennének megismerhetők a közhatalmi döntéshozatal

ellenőrzése céljából. Az állam döntéseit gyakran külső szakértők bevonásával, szakértői állásfoglalásokra támaszkodva hozza meg; egy közhatalmi döntés szakmai megalapozottságának megismerhetősége a közhatalom legitim gyakorlásának, a jó kormányzás ellenőrzésének záloga.

[44] A sajtó ellenőrző szerepét hangsúlyozta, amely a szakmai kollégium álláspontjában, a kormány döntésében, a végrehajtó hatalom politikai felelősségében mutatkozik meg, és az államtitkár parlamenti interpellációja során ölt testet. Az igényelt adat mindhárom szinten jelentőséggel bír. Az alperes válaszában azonban csak hétköznapi, konkrétumok nélküli – általánosnak tekinthető – ismeretek szerepelnek, nem pedig mély szakmai elemzés. Hiányzik belőle, hogy a politikai államtitkár felszólalásában hivatkozott szakmai álláspontot milyen szervezet alakította ki és annak mi a pontos tartalma.

[45] Alaptalannak találta az alperesnek az információs szabadság korlátozhatóságára vonatkozó érvelését. A fellebbező nem mutatta ki konkrétan azokat a körülményeket, amelyek megalapoznák az adatok visszatartását. Ismertette az Alkotmánybíróság határozataiban a döntés megalapozását szolgáló adatok nyilvánosságának korlátozása körében megfogalmazott szempontrendszert [21/2013. (VII. 19.) AB határozat, 6/2016. (III. 11.) AB határozat].

[46] Az Alkotmánybíróság jogértelmezése és az Info tv. 27. § (6) bekezdése alapján annak mérlegelését kellett elvégezni, hogy az adatok megismerése veszélyeztetné-e az alperes törvényes működési rendjét, a feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, és különösen az adatot keletkeztető szerv vagy személy szabad véleménykifejtését a döntések előkészítése során. Az alperes nem igazolta, hogy a jelen ügyben ilyen veszély fennállna. Az ítélezési gyakorlat szerint ugyanis a kiadni kért közérdekű adatok döntés-előkészítő jellegére mint megtagadási okra történő általános, formális, konkrétumokat nem tartalmazó hivatkozás nem teszi lehetővé a szükségesség, arányosság és alkalmasság szempontjai alapján végzett alkotmányos mérlegelést annak megállapítása érdekében, hogy fennáll-e olyan súlyú közérdek, amely alapot adhat az információ-szabadság alapjogának korlátozására (BDT2020. 4225. számon közzétett döntés).

[47] Utalt e körben az Info tv. 30. § (5) bekezdésére is; ha a közérdekű adat megismerése iránti igény teljesítésének megtagadása tekintetében törvény az adatkezelő mérlegelését teszi lehetővé, a megtagadás alapját szűken kell értelmezni. A közérdek-összemérési teszt elvégzése során a nyilvánosság és a megtagadáshoz fűződő közérdek mérlegelendő. A sürgősségi fogamzásgátlás kérdése a társadalom jelentős részét érinti, amellyel összefüggésben gyakoriak a közéleti viták; az e tárgyban született kormányzati döntéseket megalapozó adatok nyilvánosságához már a döntéshozatal folyamatában is fokozott közérdek fűződik egy jogállamban. A döntés már megszületett; a jogalkotás átláthatósága kiemelkedő alkotmányos érték.

[48] Az elektronikus levél küldőjének kiléte közérdekből nyilvános adat az EMMI rendelet és az Info tv. 26. § (2) bekezdése értelmében.

[49] A fellebbezés alapos.

[50] Az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a keresetet részben elutasító rendelkezése, ezért azt a másodfokú felülbírálat nem érintette [Pp. 358. § (5) bekezdése]. A Fővárosi Ítéltábla a keresetnek helyt adó rendelkezéseket vizsgálta a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között [Pp. 370. § (1) bekezdése].

[51] A másodfokú bíróság a fellebbezési kérelemben és ellenkérelemben foglaltakra tekintettel megváltoztatta a fellebbezési kérelmek vizsgálatának sorrendjét, mivel azokat az alperes eshetőlegesen terjesztette elő, és az elbírálás kért sorrendje az ítéltáblát – a Pp. 233. §

(1) bekezdésére figyelemmel – nem kötötte. Az alperes másodlagos kérelmében az ügy érdemét érintő, lényeges eljárási szabálysértésre hivatkozással kérte az elsőfokú bíróság eljárásának Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálatát, majd az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a Pp. 381. §-a értelmében.

[52] A fellebbező eljárási szabálysértésként jelölte meg a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmét, a bizonyítás eredményének téves mérlegelését. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság téves következtetést vont le az információs szabadság korlátozhatóságára. A jogorvoslati kérelem tehát alapvetően a bíróság jogkérdésben való állásfoglalását támadta, amely érv az érdemi döntés anyagi jogi felülbírálata során értékelendő [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont].

[53] A bizonyítékok téves mérlegelése nem tekinthető eljárási szabálysértésnek; ha az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése során a Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésével kirívóan okszerűtlenül, a jogszabályi előírásnak ellentmondóan jár el, azt a másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat során orvosolhatja a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerint eljárva.

[54] Mindezekre figyelemmel nem volt olyan eljárási szabálysértés, amely a Pp. 381. §-a értelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

[55] Az alperes elsődleges jogorvoslati kérelmében az Info tv. 27. § (5), (6) bekezdésének téves alkalmazására hivatkozással kérte a kereset elutasítását. Érvelését az adatkiadási kérelem teljesítésére és arra alapította, hogy jelen esetben fennállnak az információs szabadság korlátozásának jogszabályi feltételei.

[56] A másodfokú bíróság az érdemi felülbírálat során abból indult ki, hogy a közérdekű adat megismerésére irányuló igénytel összefüggésben indítható pert egy kötelező előzetes eljárásnak kell megelőznie, amelynek szabályait az Info tv. 28. § - 30. § rendelkezései tartalmazzák.

[57] Az Info tv. szabályozásából következően a perindítás előfeltétele a közérdekű adat megismerése iránti kereset adatkezelőhöz történő benyújtása. A közérdekű adat megismerése iránt indított per szempontjából a pert megelőző eljárás célja ugyanis az, hogy az adatkezelő a közérdekű vagy közérdekből nyilvános adat megismerése iránti igényt önként teljesíthesse, amennyiben azt alaposnak tekinti (a Kúria Pfv.20537/2024/8. számú határozata).

[58] A Kúria irányadó joggyakorlata szerint a felperes keresete tárgyában a jogvita kereteit (kivel szemben, milyen adatigény érvényesíthető) az előzetes adatmegismerés iránti kérelem tartalma határozza meg (a Kúria Pfv.20385/2022/6., Pfv.21493/2021/5. számú határozata).

[59] Az előzetes kérelem tartalmának értelmezése során az Info tv. 28. § (3) bekezdésének rendelkezéséből kell kiindulni; a közérdekű adatigénnyel szemben az az alapvető követelmény, hogy az kellően pontos legyen. A „kellő pontosság” magában foglalja annak egyértelmű meghatározhatóságát, hogy az igénylő mely adatot szeretné megismerni (a Kúria Pfv.20425/2024/6. számú határozata).

[60] Amennyiben az adatigénylés megfogalmazása alapján az igényelt adat egyértelműen nem azonosítható, az adatigénylés címzettje abban az elsődleges kérdésben sem tud állást foglalni, hogy a kért adat közérdekű adatnak vagy közérdekből nyilvános adatnak minősül-e. Vagyis azt sem tudja megítélni, hogy az igényelt adat a tevékenységével kapcsolatos-e, illetve az mely tevékenységével kapcsolatos. Az igényelt adat egyértelmű azonosíthatósága a közérdekű adat vagy közérdekből nyilvános adat kiadására kötelező jogerős bírósági döntés végrehajthatóságának is feltétele (a Kúria Pfv.20425/2024/6. számú határozata, Indokolás [28]; Pfv.20530/2025/7. számú határozata).

[61] A fentiek alapján a közérdekű adat kiadása iránti perben a jogvita elbírálásának kiindulópontja az előzetes adatkiadás iránti kérelem, mivel a felperes a perben csak olyan közérdekű adatok kiadását kérheti megalapozottan, amelyek kiadása iránt már előzetesen is kérelmet terjesztett elő. Az előzetes kérelemben megjelölt adatok köre a keresetben szűkíthető, de az előzetes kérelemben megjelölnél több, vagy más adatok kiadását a felperes nem kérheti.

[62] Jelen esetben az elsőfokú bíróság az előzetes kérelem és a kereset tartalmát nem vetette össze, annak ellenére sem, hogy a felperes maga hivatkozott az eltérésre és annak indokát is adta (elsőfokú ítélet indokolás [6] bekezdése).

[63] Az eljárás irataiból megállapíthatóan a felperes előzetes kérelme egyéb érdekelt felszólalásában hivatkozott, az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szülészeti és Nőgyógyászat Tagozata által megfogalmazott vélemény, állásfoglalás, irányelv, közlemény vagy bármilyen más írás, jegyzőkönyv kiadására vonatkozott. Eredeti kereseti kérelmében annak a belső használatra készült elektronikus levélnek a kiadására kérte kötelezni az alperest, amelyben a sürgősségi fogamzásgátló tabletták vénykötelességével kapcsolatban az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szülészeti és Nőgyógyászat Tagozata által megfogalmazott vélemény, állásfoglalás szerepel. Az elektronikus levél címzettjére és feladójára vonatkozó adatok kiadására irányuló igény a perfelvételi (2025. május 19.), majd az érdemi tárgyaláson (2025. június 2.) merült csak fel.

[64] Nem támasztja alá az előzetes kérelem és az elsőfokú bíróság által érdemben elbírált kereset azonosságát az a hivatkozás, hogy a felperes a NAIH határozatából értesült csupán arról, hogy a kiadni kért adatokat egy elektronikus levél tartalmazza. Az előzetes kérelem a parlamenti felszólalás érdemi tartalmát megalapozó szakmai álláspont megismerését célozta, függetlenül az adatot hordozó irat tartalmától. Nem irányult azonban az álláspont továbbítójának és fogadójának személyére, az átadás/küldés időpontjára. Ezeket az adatokat – függetlenül az azt tartalmazó irat formájától – a felperes előzetes kérelmében is megjelölhette volna; a felek közötti aszimmetrikus információs helyzet nem kellő indoka a mulasztásnak.

[65] A bíróság az alperest olyan közérdekű adat kiadására kötelezheti, amelyet a felperes a pert megelőzően az adatkezelőtől kért (a Kúria Pfv.20993/2018/5. számú határozata).

[66] Ezért a Fővárosi Ítéltábla következtetése szerint az előzetes kérelemtől eltérő kereseti tartalom (az e-mail küldési időpontja, a feladó neve és titulusa) érdemben nem volt vizsgálható; e körben a kereset nem volt alapos.

[67] Az e-mail szövegtörzse tekintetében a másodfokú bíróság elsőként a fellebbezőnek az adatkiadási kérelem teljesítésére vonatkozó érvelését vizsgálta.

[68] Az Info tv. – az Alaptörvény rendelkezésével összhangban – a közérdekű adatok megismerése iránti alanyi jogot biztosítja; az nem azonos a kiadni kért adatot tartalmazó irat megismerése iránti igénnyel.

[69] Az Alkotmánybíróság a nyilvánosság-korlátozással szemben fennálló alkotmányossági szempontok vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy „[...] az alapjog-korlátozáshoz a korlátozás indokának tényleges fennállását kétségtelen módon bizonyítani kell; máskülönben a korlátozás nem felel meg az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében a korlátozással szemben támasztott »feltétlenül szükséges« követelménynek. Nem egyeztethető össze az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével továbbá akkor sem, nem tekinthető ugyanis feltétlenül szükségesnek a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog korlátozása, ha adott esetben a nyilvánosság-korlátozás okára hivatkozva a közérdekű adatok tágabb körének a megismerését tiltják meg, mint amit az adott

korlátozási indok szükségessé tenne. Ez állapítható meg különösen akkor, ha egy adott dokumentumban szereplő összes közérdekű adat megismerését pusztán arra hivatkozással tagadják meg, hogy a dokumentum egy része nyilvánosság-korlátozás alá esik” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [60] bekezdése}.

[70] A másodfokú bíróság az alperes teljesítésre hivatkozásának értékelése során is ezt a jogértelmezést tekintette irányadónak.

[71] Az Info tv. 30. § (2) bekezdése értelmében az adatigénylesnek közérthető formában és – amennyiben ezt az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv aránytalan nehézség nélkül teljesíteni képes – az igénylő által kívánt formában, illetve módon kell eleget tenni. Ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is.

[72] Az adott ügyben az alperes a 2024. december 13-i tájékoztatását az adatkiadási kérelem teljesítéseként értelmezte. Az elsőfokú bíróság ezen irat és az alperes által zártan csatolt, az Egészségügyi Szakmai Kollégium Szülészeti és Nőgyógyászat Tagozat elektronikus levele tartalmának összevetésével tévesen következtetett az adatkiadási kérelem részleges teljesítésére.

[73] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálata során megismerte a zártan csatolt elektronikus levél tartalmát és azt egybevetette az alperes pert megelőző, a felperes részére megküldött tájékoztatásával. A másodfokú bíróság vizsgálódása során az elsőfokú bíróságtól eltérő következtetésre jutott. Az adatkiadási kérelem teljesítésének kérdését nem a két dokumentum teljes egyezősége alapján kellett megítélni.

[74] A felperes előzetes kérelme tartalmában a szakmai kollégium álláspontjának megismerését célozta. Az alperes 2024. december 13-i tájékoztatása az elektronikus levél jelentéstartalmának megfelelt. Az értelmezés szempontjából jelentősége volt a parlamenti felszólalás tartalmának is, hiszen a felperes adatkiadási kérelme az ennek alapjául szolgáló szakmai érvek megismerését célozta. Ennek figyelembevételével az alperes válasza teljes körű volt; tartalmában teljesszerűen megegyezett az államtitkár felszólalásában érintett, a sürgősségi fogamzásgátló tabletták vénykötelességének kérdésében kifejtett indokokat megalapozó, az elektronikus levélben foglalt okfejtéssel. A szövegezésben, megfogalmazásban mutatózó, a téma lényegét nem érintő eltérések nem értelmezhetők az adatkiadás teljesítésének részlegességét eredményező tartalomként.

[75] Minderre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az alperes a keresetben foglalt adatigényleszt a pert megelőzően teljesítette, ezért az elsőfokú bíróság az Info tv. 26. § (1) bekezdésének megsértésével kötelezte az alperest a már teljesített adatok kiadására.

[76] A fellebbezés ezen érveinek megalapozottságára tekintettel az adatkiadási kérelem megtagadásának további indokait érdemben vizsgálni nem kellett.

[77] A fentiek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében megváltoztatta és a keresetet teljesen elutasította.

[78] A fellebbezés eredményes, a felperes az első- és a másodfokú eljárásban is peresztes. A Pp. 364. § utaló rendelkezése szerint irányadó Pp. 81. § (1), (2) bekezdése, valamint a 83. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság – az alperes elsőfokú perköltség-fizetési kötelezettségét mellőzve – a felperest kötelezte az alperes jogi képviselőjének munkadíjából álló együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére.

[79] Annak mértékét az Ükr. 3. § (2) bekezdése szerint, az elsőfokú eljárásra 11 munkaóra, a másodfokú eljárásra 8 munkaóra, továbbá 7.000 forint + áfa óradíj alapulvételével állapította meg.

[80] Az eljárás az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2025. október 21.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

Dr. Stecbauer Anita s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró